

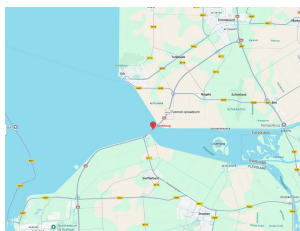
E-Zuidwester oktober 2025

LINK

Klik op woord **LINK** in tekst voor verwijzing

Trekvogels kijken bij de Ketelbrug

Zaterdag 18 oktober gaan we trekvogels kijken bij de Ketelbrug, aan het Ketelmeer

We verzamelen rond 7:20 uur aan de Utrechtseweg ~132 te Renkum, vanwaar we om half acht met zo min mogelijk auto's zullen vertrekken richting de Ketelbrug.

Na ongeveer anderhalf uur rijden komen we aan bij de Ketelbrug/Kamperhoek waar we gaan kijken op de dijk (trektelpost) om het gebied te overzien, vervolgens wandelen we het natuurgebied Kamperhoek in. Afhankelijk van de waarnemingen en het weer kunnen we ook onder de brug

door lopen en over het IJsselmeer uitkijken. Wij gaan er vanuit dat het een dagexcursie wordt, zo zouden we ook nog met de auto wat oostelijker kunnen rijden op zoek naar vogels op en aan het Ketelmeer.

Onderweg kunnen we eventueel wat eten en drinken bij een restaurant.

Zin om mee te gaan?

Meldt je dan s.v.p. per email uiterlijk op 16 oktober: els.frank@planet.nl, vermeld s.v.p. of je beschikt over een auto i.v.m. carpooling.

Neem wat te eten en drinken mee, je verrekijker en eventueel de telescoop.

Wij kunnen vooruit niet exact aangeven hoe laat we weer terug komen in Renkum, maar dat zal uiterlijk 18:00 uur zijn.

Hopelijk tot ziens,

Els Roode

Help!

Beste mensen

Van Bilderberg kreeg ik de volgende vraag:
Op 31/10 a.s. hebben wij een groep van 75 personen welke met jullie het bos in willen. Het programma heet: "heet Bomen over COPD", allemaal longartsen etc.
Vorig jaar hebben ze dat ook gedaan, dat beviel goed, dus graag weer een nieuwe reservering. Ik ben uitgegaan van 3 "boswachters."
Planning vorig jaar van 12:15-13:00 uur. Het programma voor dit jaar volgt nog. Na overleg met Bilderberg mag het ook een uur zijn. Een korte wandeling dus.
We zoeken nog 2 gidsen.
Laat s.v.p. weten albert.bos@hetnet.nl

Kinderen worden vogelspotters!

Bosuil, grote bonte specht, merel of vink, wie herkent ze allemaal? Juist in de herfst, wanneer vogels beter zichtbaar zijn door de vallende bladeren, is het dé tijd om op ontdekking te gaan. Daarom lanceerden we deze week het nieuwe lespakket 'Word Vogelspotter!' voor Gelderse basisscholen.

De nieuwe les werd op 2 oktober 2025 feestelijk gelanceerd op Basisschool de Marlijn in Oosterbeek. Leerlingen speelden samen met wethouders **Eveline Vink** en **Arend Meijer** van gemeente Renkum vogelbingo waarmee zij meer leerden over het uiterlijk en het gedrag van bosvogels.

'Vogels hebben een druk leven zeg, ze moeten genoeg eten vinden, een veilige plek voor een nest en ook oppassen voor de bosuil!' vertelt een enthousiaste leerling.

Het lespakket is vanaf nu gratis te downloaden voor docenten in heel Gelderland via de website van IVN. Scholen kunnen direct aan de slag met de kant-en-klare lesbrief, opdrachten en filmpjes, zodat leerlingen deze herfst nog naar buiten kunnen om vogels te ontdekken. Met Iris Hesseling uit Oosterbeek als "gids"

[Lees artikel](#)

[Download hier: Natuurles 'Word Vogelspotter!' voor groep 5 t/m 8](#)

Jouw boom en struiken snoeien én laten groeien? Gebruik onze Snoei & Groei kalender!

Gebruik onze Snoei & Groei kalender!

Wil je weten wanneer en hoe je bomen en struiken het beste kunt snoeien en laten groeien? Samen met Groei & Bloei heeft Trees for All de **Snoei & Groei kalender voor bomen en struiken** ontwikkeld.

Deze handige kalender biedt je het hele jaar door waardevolle tips om jouw bomen en struiken gezond en sterk te houden, met respect voor plant én dier.

Download de Snoei en Groei kalender voor bomen en struiken hier en geef je planten de juiste zorg op het juiste moment!

[Snoei & Groei kalender!](#)

5 redenen om groen te stemmen

Op 29 oktober
zijn de Tweede

Kamerverkiezingen. Je staat er misschien niet altijd bij stil, maar jouw stem heeft invloed op hoe groen en gezond onze leefomgeving is. Met het juiste beleid kan natuur een vanzelfsprekend onderdeel worden van onze buurten, scholen, zorginstellingen en werkplekken—en zetten we samen stappen richting een natuurinclusief Nederland.

IVN zet zich dagelijks in om natuur dichtbij te brengen, voor iedereen. Maar écht verschil maken lukt alleen als beleid en politiek meebewegen. In dit artikel lees je vijf redenen waarom een groene stem bijdraagt aan een gezonder, fijner en betekenisvoller leven.

Stemmen IVN

Kijkje achter de schermen van Klompenpaden

Neem een kijkje achter de schermen van de populaire Klompenpaden in het herfstnummer van Landschapsnieuws.

In deze Klompenpadenspecial lees je interviews met een wandelblogger, vrijwilligers, een wethouder, een grondeigenaar en nog veel meer nieuws over nieuwe Klompenpaden. Lees alle verhalen in [Landschapsnieuws](#) (pdf).

Het blijе bomenboek.

Samen met Wilma Sass maakte Heleen Bosma **Het blijе bomenboek**.

Het boek is voor alle leeftijden en heeft als doel het op speelse en fantasievolle wijze herkennen van de 25 bekende bomen in Nederland. Wilma schreef voor 25 bomen een leuk gedicht. Samen met de platen biedt het kans om alle bomen te leren herkennen, al voor jonge kinderen maar ook zeker voor volwassenen!

EAN 9789082846249

De hoogtekaart was daarbij zijn uitgangspunt.

Landschapsarchitect Samuel Voorhoeve was voorvechter van het behoud van het 'natuurlijk landschapsschoon'. Deze visie kwam tot uiting in al zijn ontwerpen voor landgoederen, parken en tuinen, maar ook in de aankleding van villaparken, lanen en pleinen. Hij beschouwde het als zijn taak om in zijn werk de cultuurlijnen in te passen in het natuurlandschap dat er al was. Voorhoeve maakte door heel Nederland ontwerpen, maar het zwaartepunt van zijn werk lag op de zuidelijke Veluwe, waar de steile rand van de stuwwal met de vele doorkijkjes naar de Rijnvallei een voor Nederland unieke natuurlijke omgeving

vormt. Vooral uit zijn woonomgeving Oosterbeek putte hij hartstochtelijk inspiratie voor de ontwerpen van parken en landgoederen die hier tegen de flanken van de Veluwe leunen. De hoogtekarte was daarbij zijn uitgangspunt. Veel door Voorhoeve ontworpen landschappen zijn nog altijd te beleven in de staat zoals de landschapsarchitect het ooit bedoeld heeft. Zijn ontwerpen groeiden en bloeiden, maar hijzelf raakte in de vergetelheid. Met deze biografie en een overzicht van zijn belangrijkste ontwerpen geeft auteur Ruud Schaafsma hem de waardering die hij verdient.

Natuurgidsenopleiding 2025-2026

Natuurgidsenopleiding 2025-2026

We zijn nu alweer driekwart jaar bezig met de Natuurgidsenopleiding die door de IVN afdelingen Ede, Zuidwest Veluwezoom en Veenendaal-Rhenen in samenwerking met de KNNV afdeling Wageningen wordt georganiseerd. We begonnen met 29 deelnemers waarvan er twee zich door drukte hebben afgemeld en er op dit moment nog 25 actief meedoen. Er wordt enthousiast meegedaan aan excursies en bij avonden. De toetsingsmomenten liggen op schema en het cursusteam ziet met spanning uit naar waar de deelnemers mee komen voor hun eindopdrachten. Op de zaterdagen 27 september en 4 oktober zijn de zogenaamde oefenexcursies geweest en een deel van de deelnemers heeft met elkaar een wandeling van 3 uur in hun eigen gebied verzorgd. Er wordt voor de overige een inhaalmoment gepland. Het worden leerzame weken. De coördinatoren Hanna Pol, Wim Chardon, Lia Hemerik

Terug naar de Heelsumse Beek

In het najaar van 1979 en voorjaar van 1980 deden vier studenten Milieuhygiëne aan de Landbouw Universiteit, een studie naar de Heelsumse beek.

Er was van alles met die beek aan de hand, en als jonge gedreven student-wetenschappers hadden we de ambitie om verworven kennis praktisch toe te passen.

Project Dobber

Ze noemden het project **Dobber**: Dobber signaleert of er iets aan de haak is, confronteert zich met zelf gekozen probleemstelling, maakt eigenonderwijs, en werkt vanuit betrokkenheid. Ook was het een eerbetoon aan professor Ecologie Van Dobben.

Ze onderzochten de chemische waterkwaliteit en de aanwezige ongewervelde zoetwaterdieren van bron tot monding. En beschouwden de beek in de landschappelijke en cultuurhistorische context.

Na 45 jaar

Ruim 45 jaren verstreken en Bert, Eef, Louw en Henk gingen ieder hun eigen pad. Uiteenlopende loopbanen in binnen- en buitenland. Sommigen troffen elkaar, anderen zagen elkaar 45 jaar niet. Maar... Dobber bleef ergens in hun hoofd zitten. De Heelsumse beek had iets in ons losgemaakt.

[Lees het hele verhaal met foto's en links](#)

Nacht van de nacht in Gelderland op 25 oktober

Door heel Gelderland kun je het donker ervaren tijdens de Nacht van de Nacht op 25 oktober.

Tijdens de Nacht van de Nacht vierten we de schoonheid van de nachtelijke hemel, en leggen de nadruk op het belang van duisternis voor natuur, mens en planeet. Overbodige verlichting veroorzaakt lichthinder, is verspilling van energie en verstoort het natuurlijke ritme van plant, mens en dier. Dus: licht uit en sterren aan!

[Zie website natuur en milieu Gelderland](#)

[Nacht van de Nacht kun je vinden op de website:](#)

100.000 artikelen op Natuurtijdschriften.nl

Natuurtijdschriften

Toegang tot tijdschriften over
de Nederlandse natuur

Al meer dan tien jaar vind je op het platform Natuurtijdschriften.nl artikelen over de natuur en geologie van Nederland. Gisteren, op 30 september 2025, heeft de website het honderdduizendste artikel mogen verwelkomen.

Ga naar [Natuurtijdschriften](#)

oktober maand van de geschiedenis "Natuurlijk" Inspiratiedossier

Tips en tricks voor leuke activiteiten

Heb je nog wat inspiratie nodig rondom het thema? Of kun je nog wat praktische informatie gebruiken?

[Hier vind je alles wat je nodig hebt!](#)

[Maand van de geschiedenis thema "natuurlijk"](#)

Nationale natuurwerkdag

De Nationale Natuurwerkdag komt er weer aan!

De eerste zaterdag van november (1 november 2025) is traditioneel de Landelijke Natuurwerkdag: wilgen knotten in de Rosandepolder.

**Verzamelen: Benedendorpsweg tegenover garage
Klaassen te Oosterbeek.**

Er wordt gewerkt van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Iedereen is welkom om mee te helpen, speciale vaardigheden

zijn niet nodig.

Minimumleeftijd 14 jaar, jonger in overleg en onder begeleiding.

Gereedschap, werkhandschoenen, koffie en thee worden verzorgd. Er is een aanvullende WA- en ongevallenverzekering.

8 november, als boven voor scoutinggroepen

Meld je aan voor een klus

Groene vingers of niet, we zijn ontzettend blij met je hulp! We nodigen iedereen uit om ons te helpen op de Nationale Natuurwerkdagen, ook als je geen ervaring hebt met klussen in de

natuur. Pak deze unieke kans om kennis te maken met het werken in de frisse buitenlucht, ontmoet nieuwe mensen en draag bij aan een groener Nederland!

[Meld je aan](#)

KNNV
vereniging voor veldbiologie

KNNV Wageningen en omstreken

Onze samenwerkingspartner met o.a.
Natuurgidsen Opleiding

Kijk op de

Agenda KNNV Wageningen e.o. [LINK](#)

Agenda KNNV Arnhem e.o. [LINK](#)

ivn natuur
educatie
Zuidwest Veluwezoom

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster.zuidwest.veluwezoom@ivn.nl toe aan uw adresboek.

